

KURSPLAN

Samhällskunskap för ämneslärare, 1-30 hp, 30 högskolepoäng

Civics for Secondary School Subject Teachers, 1-30 credits, 30 credits

---

Kurskod:	LSHK17	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd av:	Utbildningschef 2016-11-25	Utbildningsområde:	Samhällsvetenskapliga området (75%) och undervisningsområdet (25%)
Reviderad av:	Utbildningschef 2018-11-20	Ämnesgrupp:	SH1
Gäller fr.o.m.:	Våren 2019	Fördjupning:	G1F
Version:	3		

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för grundläggande ämnesdidaktiska kunskaper inom samhällskunskapsämnet, inklusive hur MIK-verktyg kan användas
- redogöra för grundläggande förhållanden och villkor inom svensk politik och förvaltning
- redogöra för svenska sociologiska förhållanden, sociala strukturer och levnadsvillkor mot en internationell bakgrund
- redogöra för svenska kulturgeografiska förhållanden, sociala strukturer, levnadsvillkor och hållbar utveckling mot en internationell bakgrund
- redogöra för grundläggande förhållanden och villkor inom jämförande politik

Färdighet och förmåga

- grundläggande tillämpa MIK-verktyg inom samhällskunskapsämnet
- sammanfatta, tolka och reflektera kring området svensk politik och förvaltning
- sammanfatta, tolka och reflektera, mot en internationell bakgrund, kring sociologiska förhållanden och levnadsvillkor i Sverige
- sammanfatta, tolka och reflektera, mot en internationell bakgrund, kring kulturgeografiska förhållanden
- sammanfatta, tolka och reflektera kring området jämförande politik

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kritiskt reflektera över vad ett demokratiskt förhållningssätt innebär och hur ett sådant kan anläggas med utgångspunkt i skolans värdegrund
- problematisera relevanta aspekter av ämnesområdet och därigenom kunna anlägga och värdera ett vetenskapligt förhållningssätt till detsamma
- kritiskt och självständigt granska och utvärdera relevanta källor inom ämnesområdet

Innehåll

Kursen består av fem delkurser:

Delkurs 1: Samhällskunskap i teori och praktik, 7,5 hp

Delkurs 2: Svensk politik och förvaltning, 7,5 hp

Delkurs 3: Sociologisk översiktskurs, 4,5 hp

Delkurs 4: Kulturgeografisk översiktskurs, 4,5 hp

Delkurs 5: Jämförande politik, 6 hp

Delkurs 1: Samhällskunskap i teori och praktik I, 7,5 högskolepoäng

Social Studies, Education and Learning I, 7.5 credits

Innehåll

- Grundläggande ämnesdidaktiska dimensioner för samhällskunskapsämnet såsom samhällskunskap som skolämne nu och historiskt, styrdokument i undervisningen, planeringsstrategier, stoffurval, arbetssätt, redovisningsformer och bedömning samt färdighetsträning i demokratiskt förhållningssätt
- Grundläggande träning i vetenskaplig metod utvecklas genom akademiskt skrivande av texter till dessa seminarier
- Grundläggande kännedom om MIK-verktyg och hur dessa kan användas inom samhällskunskapsämnet

Examination

Tre individuella skriftliga inlämningsuppgifter som examineras vid seminarier. Två gruppredovisningar. Resultatet för uppgifterna vägs samman till ett samlat betyg för delkursen.

Delkurs 2: Svensk politik och förvaltning, 7,5 högskolepoäng

Swedish Politics and Governance, 7.5 credits

Innehåll

- Grundläggande översikt av svensk politik och förvaltning (inkluderande Sveriges medlemskap i den Europeiska unionen)
- Framväxten och utvecklingen av det svenska politiska systemet, inklusive parlamentarism, grundlagar och partiväsen
- Introduktion till samhällsvetenskapliga, framför allt statsvetenskapliga, problemställningar för studiet av den politiska styrelsens organisering, samhälle och medborgarskap
- Perspektiv på den politiska processen, däribland statsorganens, partiers och andra aktörers roller, liksom frågor kring politisk kultur och förekomsten av formella och informella maktstrukturer

Examination

Individuell skriftlig tentamen samt en individuell skriftlig skrivuppgift som presenteras i gruppredovisning. Resultatet för uppgifterna vägs samman till ett samlat betyg för delkursen.

Delkurs 3: Sociologisk översikt kurs, 4,5 högskolepoäng

Introduction to Sociology, 4.5 credits

Innehåll

- Sociologiska perspektiv på människors livsvillkor och hur sociala strukturer ger olika förutsättningar för dessa, särskild vikt läggs vid svenska förhållanden
- Förståelse för befolkningens struktur, sammansättning och förändring, vilket omfattar bland annat mångkultur, minoritetsfrågor och utanförskap, som betraktas utifrån ett sociologiskt perspektiv, vilket kopplar till befolkningens egenskaper och kompetenser inklusive frågor om hälsa och utbildning, klass, genus, etnicitet, barn–ungdomar–vuxna, segregation och migration

Examination

Individuell skriftlig inlämningsuppgift samt en skriftlig inlämningsuppgift i grupp som behandlas vid seminarium. Resultatet för uppgifterna vägs samman till ett samlat betyg för delkursen.

Delkurs 4: Kulturgeografisk översikt kurs, 4,5 högskolepoäng

Introduction to Human geography, 4.5 credits

Innehåll

- Geografiska förhållanden och perspektiv på människors levnadsvillkor i olika delar av världen
- Centrala kulturgeografiska begrepp och frågeställningar kring hållbar utveckling, befolkning, resurser och urbanisering
- Förståelse för och förmågan att problematisera samband och konsekvenser av människors aktiviteter och verksamheter i olika tid–rumsliga sammanhang
- Svenska förhållanden exemplifieras i ett omvärldsperspektiv och kontrasteras med andra geografiska regioner och platser

Examination

Individuell skriftlig tentamen samt en individuell skriftlig inlämningsuppgift som behandlas i seminarium. Resultatet för uppgifterna vägs samman till ett samlat betyg för delkursen.

Delkurs 5: Jämförande politik, 6 högskolepoäng

Comparative Politics, 6 credits

Innehåll

- Samhällsvetenskapliga, framför allt statsvetenskapliga, problemställningar för studiet av medborgarskap, demokratins villkor och den politiska styrelsens organisering, medborgarskap och demokratins villkor i olika politiska system
- Perspektiv på den politiska processen, statsskick, statsorganens roll, partiers och andra aktörers roller till frågor kring den politiska kulturens betydelse för hur förvaltningssystemet fungerar
- Olika länders statsskick samt den Europeiska unionen ur ett flertal olika synvinklar, bland

annat med det svenska statsskicket som jämförelsegrund

Examination

Individuell skriftlig tentamen.

Undervisningsformer

Undervisningen äger rum i form av föreläsningar, workshops, fältstudier och seminarier.

I kursen används digital lärplattform.

Den som antagits till och registrerats på en kurs har rätt att erhålla undervisning/handledning under den tid som angavs för det kurstillfälle som den sökande blivit antagen till. Därefter upphör rätten till undervisning.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt genomgången termin 1 i ämneslärarprogrammet eller motsvarande kunskaper.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Undervisning och kurslitteratur utgör grund för examination.

För bedömning ska underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Mer information kring bedömning av enskilda lärandemål och kriterier för betygssättning tillhandahålls i studieanvisningar vid kursstart.

För kursbetyget Godkänd krävs minst Godkänd på samtliga examinationer och för kursbetyget Väl Godkänd krävs dessutom betyget Väl godkänd på minst 22,5 hp. God språkbehandling, struktur och presentationsform krävs vid såväl muntliga som skriftliga redovisningar.

En student garanteras minst tre provtillfällen, inklusive ordinarie provtillfälle, för aktuellt kurstillfälle.

Efter att ha blivit underkänd vid examination på samma moment tre gånger har student rätt att på begäran, om möjligt, få därpå följande examination bedömd och betygsatt av ny examinator. Beslut om byte av examinator fattas av utbildningschef. En student som fått godkänt betyg på ett examinationsmoment kan inte examineras igen för att höja betyget.

Om en kurs upphör eller ändras väsentligt erbjuds examination enligt den förutvarande kursplanen vid minst två tillfällen inom ett år efter beslutet.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Samhällskunskap i teori och praktik I	7,5 hp	U/G/VG
Svensk politik och förvaltning	7,5 hp	U/G/VG
Sociologisk översiktscurs	4,5 hp	U/G/VG
Kulturgeografisk översiktscurs	4,5 hp	U/G/VG
Jämförande politik	6 hp	U/G/VG

Kursvärdering

Uppföljning av undervisningen sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut via webbplattformen PingPong. Kursvärderingen sammanställs och kommenteras av den kursansvarige läraren samt om möjligt en student, publiceras i PingPong samt lämnas till utbildningsadministrationen. Kursvärderingen ska ligga till grund för kommande kursplanering.

Övrigt

I samtliga delkurser skall undervisningen präglas av såväl ett historiskt som internationellt perspektiv, av en tydlig IT-anknytning samt baseras på ett vetenskapligt och kritiskt förhållningssätt.

Kurslitteratur

Delkurs 1: Samhällskunskap i teori och praktik I, 7,5 hp

Ekendahl, Ingegerd, Nohagen, Lars & Sandahl, Johan (2015). *Undervisa i samhällskunskap*. Stockholm: Liber. 186 s.

Långström, Sture (2010). *Metoder: undervisning och framträdande*. Lund: Studentlitteratur. 194 s.

Läraryrket (2011). *Lärarens handbok*. Lund: Studentlitteratur. 318 s.

Skolverket (2011). *Kommentarmaterial till kursplanen i samhällskunskap*. 39 s.

Skolverket (2011). *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*.

Skolverket (2011). *Allmänna råd för planering och genomförande av undervisning* (elektronisk resurs).

Delkurs 2: Svensk politik och förvaltning, 7,5 hp

Badersten, Björn & Jakob Gustavsson (2015). *Vad är statsvetenskap?* Lund: Studentlitteratur. 172 s.

Bäck, Henry & Torbjörn Larsson (2015). *Den svenska politiken: struktur, processer och resultat*. Malmö: Liber (delar av boken läses). 344 s.

Erlingsson Gissur O. & Johan Wänström (2015). *Politik och förvaltning i svenska kommuner*. Lund: Studentlitteratur. Särskilt kapitel 5, 8-11, 125 s.

Larsson, Reidar (2014). *Politiska ideologier i vår tid*. Lund: Studentlitteratur. 230 s.

Kompletterande artiklar och kompendiematerial tillkommer. Ca 50 s.

Delkurs 3: Sociologisk översikt kurs, 4,5 hp

Ambjörnsson, Ronny (1996 (nyare upplagor finns)). *Mitt förnamn är Ronny*. Bonniers: Stockholm. 120 s.

Forsell, Johan (2012). *Lärobok i sociologi*. Malmö: Gleerups. 222 s.

Therborn, Göran (2018). *Kapitalet, överheten och alla andra. Klassamhället i Sverige - det rådande och det kommande*. Lund: Arkiv förlag. 174 s.

Kompletterande artiklar och kompendiematerial tillkommer. Ca 50 s.

Delkurs 4: Kulturgeografisk översikt kurs med fokus på befolkningsfrågor, 3 hp

Andersson, Roger (2013). "Boende och segregation", i Peterson, Abby & Hjerm (red), *Etnicitet, perspektiv på samhället*. Malmö: Gleerups Utbildning AB. 30 s.

Hjerm, Mikael (red), *Etnicitet: Perspektiv på samhället*. Malmö: Gleerups Utbildning AB. 30 s.

Forsberg, Gunnel (Red.) (2013). *Planeringens utmaningar och tillämpningar*. Uppsala: Uppsala Publishing House, avsnittet "Landskap och befolkning i tid och rum". 60 s.

Knox, Paul L. (2015). *Human geography: Places and regions in global context*. Boston: Pearson, delar av boken läses. Ca 110 s.

Kompletterande artiklar och kompendiematerial tillkommer. Ca 50 s.

Delkurs 5: Jämförande politik, 7,5 hp

Denk, Thomas & Anckar, Carsten (Red.) (2018). *Komparativ politik: Tio politiska system*. Lund: Studentlitteratur.

Hague, Rod, Harrop, Martin & John McCormic (2016). *Comparative Government and Politics. An Introduction*. Basingstoke, Hampshire: Palgrave. 384 s.

Kompletterande artiklar och kompendiematerial tillkommer. Ca 100 s.

Referensmaterial

Bryman, Alan (2011). Samhällsvetenskapliga metoder. Stockholm: Liber. 690 s.

Litteraturreferenser – så skriver du

<http://ju.se/bibliotek/sok---skrivhjalp/litteraturreferenser---sa-skriver-du.html>

Interaktiva antiplagiatguiden

Informationsmaterial om plagiat på högskolor och universitet

<http://pingpong.hj.se/public/courseId/10128/publicPage.do>

Finns även i kursens aktivitet på lärplattformen PingPong.